

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
سازمان حفاظت محیط زیست

تاریخ: ۹۸/۴/۲۹

شماره: ۱۶۴۳۶-۱۸۸

پوست: دایره

باسمه تعالی

جناب آقای دکتر غلامی
وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری

موضوع: درخواست ابلاغ آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه

سلام علیکم

با احترام، در اجرای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه‌ی محیط زیست و نیز تعاملات آموزشی فرهنگی این سازمان با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ذیل تفاهم نامه همکاری منعقد شده با هدف روشنگری ضرورت اصلاح الگوی مصرف جامعه و استفاده صحیح و بهینه از منابع پایه کشور و نیز ممانعت از تخریب و هدررفت آنها، به پیوست آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه کشور مصوب هیأت وزیران به شماره ۳۶۶۳۷/ت ۵۵۴۹۰ ه تاریخ ۱۳۹۸/۳/۳۰ ارسال می شود.

لذا خواهشمند است دستور فرمائید به منظور استقرار نظام مدیریت سبز در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور (دانشگاه سبز) که بی شک تحقق آن اقدامی موثر در حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست کشور تلقی می شود، آیین نامه اجرایی مذکور به هیأت امناء و رؤسای دانشگاه‌های کشور ابلاغ و به نحو مقتضی تمهیدات لازم برای ترغیب و تشویق مراکز آموزشی و پژوهشی تحت امر آن وزارتخانه، برای اجرای این اقدام اثرگذار محیط زیستی صورت پذیرد.

عیسی کلانتری

۹۸/۴/۲۹

۹۸/۴/۲۹

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
* با صلوات بر محمد و آل محمد *

وزارت نیرو

سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۳/۲۲ به پیشنهاد مشترک وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد تبصره بند (ز) ماده (۳۸) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵ - این نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده (۳۸) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروحه مربوط به کار می روند:

- الف- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.
  - ب- دستگاه های اجرایی: دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ -.
  - پ- مدیریت سبز: مجموعه ای از مطالعات و اقدامات جامع، هدفمند و مستمر که در سطوح مختلف دستگاه های اجرایی برای استفاده بهینه از منابع و کاهش اثرات سوء بر منابع زیستی اعمال می شود.
  - ت- الگوی مصرف محیطی از مصرف منابع که ضمن تامین مناسب نیاز، کمترین آثار و پیامدهای زیست محیطی و بیشترین صرفه جویی در هزینه ها و منابع را به همراه دارد.
  - ث- کارکنان کلیه شاغلین در دستگاه های اجرایی اعم از نیروهای رسمی، پیمانی، قرارداد مشخص یا معین، کارگری و شرکتی که حسب مورد به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور یا سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان می رسد.
  - ج- ساختمان اداری: کلیه ساختمان های با کاربری اداری دستگاه های اجرایی.
- ماده ۲- ارزیابی اجرای مدیریت سبز در دستگاه های اجرایی بر اساس مجموع امتیازات شاخص های شش گانه موضوع ماده (۳) این آیین نامه با لحاظ ضرایب اهمیت، به شرح جدول زیر محاسبه می شود و حداکثر امتیاز مدیریت سبز در دستگاه های اجرایی (۱۰۰۰) امتیاز است:

شاخص	مصرف انرژی	مصرف آب	مدیریت پسماند	مصرف سوخت و وسایل نقلیه	ساختمان ها و تجهیزات	آموزش و فرهنگ سازی
ضریب اهمیت	β۱=۲۰۰	β۲=۳۰۰	β۳=۱۰۰	β۴=۱۰۰	β۵=۱۰۰	β۶=۱۰۰

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۳- امتیاز هر یک از شاخص‌های شش‌گانه ارزیابی اجرای مدیریت سبز در دستگاه‌های اجرایی بر مبنای بندهای زیر به صورت روش‌های تعیین شده در پیوست این آیین‌نامه که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، محاسبه می‌شود:

الف- امتیاز شاخص مصرف انرژی (SEI): این شاخص بر اساس نسبت عکس مصرف ویژه انرژی در سال ارزیابی پس از کسر سهم تولید انرژی‌های تجدیدپذیر به میزان و برابر به الگوی مصرف ویژه انرژی با اعمال ضریب اهمیت شاخص مصرف انرژی در ارزیابی اجرای مدیریت سبز برای ساختمان‌های اداری محاسبه می‌شود. مصرف ویژه انرژی در سال ارزیابی معادل مصرف انرژی قبوض برق و گاز مصرفی هر یک از ساختمان‌های اداری با لحاظ ضرایب تبدیل مربوط است.
تبصره ۱- در صورتی که میزان مصرف ویژه انرژی در سال ارزیابی کمتر از میزان الگوی مصرف ویژه انرژی باشد، معادل آن منظور می‌شود و حداکثر امتیاز این شاخص معادل (۳۰۰) خواهد بود.
تبصره ۲- سهم تولید انرژی‌های تجدیدپذیر نسبت به مصرف انرژی بر اساس گواهی صادر شده وزارت نیرو تعیین می‌شود.

تبصره ۳- میزان الگوی مصرف ویژه انرژی برای هر متر مربع زیربنای حرارتی ساختمان بر اساس مناطق هشت‌گانه مندرج در استاندارد ساختمان‌های غیرمسکونی، تعیین معیار مصرف انرژی و دستورالعمل برچسب انرژی (مطابق استاندارد ملی شماره (۱۴۲۵۴)) به تفکیک شهرستان توسط سازمان با همکاری سازمان هواشناسی کشور تهیه و در درگاه مدیریت سبز بارگذاری می‌شود.
ب- امتیاز شاخص مصرف آب (SWI): این شاخص بر اساس نسبت مصرف سالانه آب منطبق بر دستگاه شمارشگر (کنترل) آب با احتساب نصف سهم آب بازچرخانی شده، به میزان مصرف الگوی سالانه با توجه به تعداد کارکنان با اعمال ضریب اهمیت شاخص مصرف آب در ارزیابی اجرای مدیریت سبز در ساختمان‌های اداری محاسبه می‌شود.

الگوی مصرف سالانه آب در ساختمان‌های اداری (یک متر مکعب به ازای هر نفر در ماه) (W0=۱۲) ساختمان / مجتمع / واحد مربوط است.

تبصره ۱- در رسی که مصرف سالانه آب کمتر از الگوی مصرف سالانه آب بر اساس تعداد کارکنان باشد، معادل آن منظور می‌شود و حداکثر امتیاز این شاخص معادل (۳۰۰) خواهد بود.
تبصره ۲- سهم آب بازچرخانی شده نسبت به آب مصرفی بر اساس گواهی صادر شده وزارت نیرو تعیین می‌شود.

تبصره ۳- مصرف آب شرب برای فضای سبز ممنوع است. در صورت استفاده از آب چاه برای آبیاری فضای سبز، دستگاه اجرایی ملزم به نصب دستگاه شمارشگر (کنترل) هوشمند حجمی آب و اخذ پروانه بهره‌برداری است و وزارت نیرو مکلف است از مصارف غیرمجاز جلوگیری کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

در غیر این صورت، امتیاز دستگاه اجرایی در شاخص مصرف آب صفر محسوب می شود. تشخیص این امر با وزارت نیرو خواهد بود.

تبصره ۴- وزارت نیرو مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه نسبت به تعیین الگوی مصرف آب ساختمان های اداری اقدام و پیشنهاد لازم را برای تصویب هیئت وزیران ارائه کند. تا زمان تعیین الگوی جدید، اجرای مدیریت سبز در دستگاه های اجرایی بر اساس روش موضوع این بند انجام می شود.

پ- امتیاز شاخص مدیریت پسماند عادی (WMI): شاخص مدیریت سبز در پسماند عادی، استقرار و اجرای تفکیک پسماندها در سه دسته کاغذ، تر و سایر مواد (پلاستیک و فلزات) است و دستگاه اجرایی موظف است زباله را به صورت تفکیک شده به شهرداری ها/ سازمان مدیریت پسماند ذی ربط تحویل دهد و از شهرداری گواهی مدیریت پسماند دریافت کند. امتیاز این شاخص حاصل ضرب جمع گواهی های اخذ شده توسط دستگاه در ضریب اهمیت شاخص مدیریت پسماند عادی است.

تبصره- شهرداری ها/ سازمان مدیریت پسماند ذی ربط موظفند پاسخ دستگاه اجرایی را حداکثر ظرف ده روز ارائه کنند.

ت- امتیاز شاخص مصرف سوخت وسایل نقلیه (SFC): خودروهای سواری مالکیتی دستگاه اجرایی باید از نظر معیار برچسب انرژی (موضوع استاندارد ملی شماره (۲-۴۲۴۱)) خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی و دوگانه سوز) مصرف سوخت، تعیین معیار انتشار دی اکسید کربن و دستورالعمل برچسب انرژی، حداقل رتبه (B) برچسب مصرف انرژی را احراز کنند و معاینه فنی سبز (برتر) را در چهارچوب مقررات مربوط داشته باشند و خودروهای سواری شرکت های حمل و نقل طرف قرارداد نیز حداقل رتبه (C) برچسب مصرف انرژی و معاینه فنی سبز (برتر) داشته باشند و در قراردادهای مربوط درج و واپایش (کنترل) شوند.

امتیاز این شاخص حاصل تعداد خودروهای دارای رتبه (B) برچسب مصرف انرژی و معاینه فنی در ضریب اهمیت شاخص مصرف سوخت وسایل نقلیه نسبت به تعداد کل خودروهای مالکیتی دستگاه اجرایی است.

ث- امتیاز شاخص ساختمان ها و تجهیزات (SBI): امتیاز این شاخص از میانگین مجموع امتیاز حاصل از داشتن گواهی های چهارگانه زیر در ضریب اهمیت شاخص ساختمان و تجهیزات حاصل می شود:

C۱- دارا بودن گواهی نامه معاینه فنی موتورخانه ساختمان (مطابق استاندارد ملی شماره (۱۶۰۰۰)).

C۲- دارا بودن گواهی نامه مدیریت انرژی (مطابق استاندارد ایزو (۵۰۰۰۱)).

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

- C۳ - دازا بودن گزارش ممیزی فنی انرژی ساختمان بر اساس آیین نامه اجرایی صرفه جویی مصرف انرژی در ساختمان ها موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۷۴۷۰/ت/۲۸۲۱۵ هـ مورخ ۱۲/۱۰/۱۳۹۶.
- C۴ - دازا بودن برچسب انرژی ساختمان مطابق با استاندارد ملی شماره (۱۴۲۵۴).
- تبصره ۱- داشتن هریک از گواهی های فوق برای هر ساختمان امتیاز یک و نداشتن آن امتیاز صفر دارد.
- تبصره ۲- احداث هر گونه بنا و ساختمان توسط دستگاه های اجرایی دولتی باید مطابق مبحث (۱۹) مقررات ملی ساختمان و سایر قوانین و مقررات از جمله ماده (۸) قانون انرژی الکتریکی مصرف انرژی - مصوب ۱۳۸۹ - باشد.
- تبصره ۳- خرید تجهیزات جدید توسط دستگاه اجرایی باید گواهی / تاییدیه / علامت استاندارد ملی کشور را داشته باشد و مسئولیت آن بر عهده رئیس دستگاه اجرایی و نظارت بر آن بر عهده ذی حساب یا مقام مسئول مشابه است.
- ج- امتیاز شاخص آموزش و فرهنگ سازی (KPI) شاخص آموزش و فرهنگ سازی اجرای مدیریت سبز در دستگاه های اجرایی، برگزاری هشت ساعت دوره آموزشی با عنوان مدیریت سبز در سطح مدیران و کارکنان دستگاه اجرایی است. امتیاز این شاخص از نسبت گواهی نفر- ساعت آموزش دیده به مجموع هشت ساعت آموزش کل کارکنان دستگاه اجرایی با اعمال ضریب اهمیت آموزش و فرهنگ سازی حاصل می شود.
- تبصره- محتوای دوره های آموزشی در دستورالعمل ها و راهنماهای تهیه شده توسط سازمان مشخص خواهد شد.
- ماده ۴- سازمان موظف است با مشارکت دستگاه های اجرایی ذی ربط، دستورالعمل و راهنمای اجرای مدیریت سبز در این آیین نامه را تهیه کند.
- ماده ۵- میزان مصرف آب و انرژی، قبوض صادر شده توسط شرکت های مربوط است و در صورتی که جمع روزهای مصرف بیشتر یا کمتر از یک سال باشد، باید به نسبت میانگین مصرف تعدیل شود.
- ماده ۶- دستگاه های اجرایی موظفند اطلاعات عملکرد مدیریت سبز را به صورت مستقل در درگاه مدیریت سبز مستقر در سازمان جهت بررسی و ممیزی وارد کنند و سازمان پس از ارزشیابی و تعیین امتیاز هریک از دستگاه های اجرایی، گزارش آن را به هیئت وزیران ارایه خواهد داد.
- ماده ۷- سازمان موظف است سالانه سه دستگاه اجرایی ملی و سه دستگاه استانی برتر را معرفی و از آنها تقدیر کند و اسامی سه دستگاه اجرایی ملی و سه دستگاه اجرایی استانی دارای کمترین امتیاز کسب شده را ضمن تذکر کتبی، اعلام عمومی کند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۸- سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است عملکرد دستگاهها در خصوص برنامه مدیریت سبز را که به تأیید سازمان رسیده است، به عنوان یکی از شاخص های عمومی ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی یادشده موضوع مواد (۸۱) و (۸۲) قانون مدیریت خدمات کشوری به میزان (۷۵) امتیاز منظور کند.

ماده ۹- مبالغ صرفه جویی شده ناشی از اجرای برنامه مدیریت سبز در مقایسه با سال قبل با تأیید ذی حساب یا مقام مسئول مشابه دستگاه اجرایی پس از کسر هزینه های تعمیر و نگهداری در راستای مدیریت سبز، به صورت مساوی به کارکنان همان دستگاه اجرایی، در چهارچوب قوانین و مقررات از جمله قوانین بودجه سنواتی پرداخت می شود.

تبصره- چنانچه امتیاز مبالغ صرفه جویی شده موضوع این ماده براساس سایر قوانین و مقررات، برای دستگاه اجرایی مربوط مورد محاسبه قرار گرفته باشد، مبالغ مذکور از شمول مفاد این ماده مستثنا می شوند.

ماده ۱۰- رئیس دستگاه های اجرایی (استانی و ملی) و دستگاه هایی که بیش از نود درصد (۹۰٪) بالاترین امتیاز اجرای مدیریت سبز کسب شده در همان سال را به دست آورند، می توانند کارکنان مؤثر در این امر را به تشخیص خود با اهدای تقدیرنامه یا درج در پرونده و کمک هزینه رفاهی در چهارچوب قوانین و مقررات حداکثر معادل یک چهارم یک ماه حقوق کل کارکنان، از محل اعتبارات مصوب مربوط، مورد تشویق قرار دهند.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

نحوه محاسبه امتیاز شاخص‌های شش‌گانه ارزیابی اجرای مدیریت سبز در دستگاه‌های
اجرایی موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه

امتیاز هر یک از شاخص‌های شش‌گانه ارزیابی اجرای مدیریت سبز در دستگاه‌های اجرایی به صورت زیر
محاسبه می‌شود:

۱- امتیاز شاخص مصرف انرژی (SEI)

$$SEI = \frac{\beta_1}{EI}$$

$$EI = \frac{SEC_1(1 - 2\alpha)}{SEC_0}$$

$$SEC_1 = \frac{(APC) \cdot 3.7 + (AGC) \cdot 10.47}{A}$$

β_1 = ضریب اهمیت شاخص انرژی

SEC_1 = مصرف ویژه انرژی در سال ارزیابی (کیلووات ساعت بر متر مربع)

SEC_0 = مصرف ویژه انرژی (کیلووات ساعت بر متر مربع)

APC = مصرف برق سال ارزیابی (کیلووات ساعت)

3.7 = ضریب ارزش برق بر اساس بهره‌وری (راندمان) متوسط نیروگاهی کشور (بر اساس بهره‌وری
راندمان) متوسط نیروگاهی کشور و ضریب تبدیل انرژی اولیه الکتریکی)

α = سهم تولید انرژی‌های تجدیدپذیر نسبت به مصرف انرژی

$$0 \leq \alpha < 0.5$$

AGC = مصرف گاز سال ارزیابی (متر مکعب)

10.47 = ضریب تبدیل متر مکعب گاز به کیلووات ساعت (بر اساس متوسط ارزش حرارتی گاز و تبدیل
به واحد کیلووات ساعت)

$$SEC_1(1 - 2\alpha) \leq SEC_0$$

A = زیربنای حرارتی ساختمان

زیربنای حرارتی ساختمان: مساحت فضای واپایش (کنترل) شده مجهز به تجهیزات گرمایشی و
سرمایشی به متر مربع.

تبصره - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می‌شود:

$$\overline{SEI} = \frac{\sum(SEI_i \cdot A_i)}{A}$$

A_i = مساحت حرارتی هر ساختمان بر حسب متر مربع

A = مساحت حرارتی کل ساختمان‌ها

۲- امتیاز شاخص مصرف آب (SWI)

$$SWI = \frac{\beta_2}{WI}$$

$$WI = \frac{CW1(1-0.5\gamma)}{(W0 \cdot N)}$$

WI = شاخص مصرف آب

N = تعداد کارکنان

$CW1$ = مصرف سالانه آب منطبق بر دستگاه شمارشگر (کنتور) آب

β_2 = ضریب اهمیت شاخص آب

γ = سهم آب بازچرخانی شده نسبت به آب مصرفی

$$0 \leq \gamma < 1$$

$$CW1(1-0.5\gamma) \leq (W0 \cdot N)$$

الگوی مصرف سالانه آب در ساختمان‌های اداری (یک متر مکعب به ازای هر نفر در ماه) ($W0=12$)
ساختمان/مجتمع/واحد مربوط است.

تبصره - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می‌شود:

$$\overline{SWI} = \frac{\sum(SWI_i \cdot N_i)}{N}$$

N_i = تعداد کارکنان هر ساختمان

N = تعداد کارکنان کل ساختمان‌ها

۳- امتیاز شاخص مدیریت پسماند عادی (WMI)

$$WMI = C \cdot \beta_3$$

$C = 1$ (در صورت دارا بودن گواهی تفکیک پسماند)

$C = 0$ (در صورت نداشتن گواهی تفکیک پسماند)

β_3 = ضریب اهمیت شاخص پسماند

تبصره - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می‌شود:

$$\overline{WMI} = \frac{\sum(WMI_i \cdot A_i)}{A}$$

WMI_i = امتیاز مدیریت پسماند ساختمان/مجتمع/واحد

A_i = زیربنای هر ساختمان/مجتمع/واحد

A = زیربنای کل ساختمان‌ها

۴ - امتیاز شاخص مصرف سوخت وسایل نقلیه (SFC)

$$SFC = \frac{FC_i \cdot \beta_4}{FC}$$

FC_i = تعداد خودروهای دارای رتبه B و معاینه فنی

β_4 = ضریب اهمیت شاخص مصرف سوخت وسایل نقلیه

FC = تعداد کل خودروهای مالکیتی

تبصره - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می‌شود:

$$\overline{SFC} = \frac{\sum(SFC_i \cdot C_i)}{\sum C_i}$$

C_i = تعداد خودرو مالکیتی هر ساختمان/مجتمع/واحد

۵ - امتیاز شاخص ساختمان‌ها و تجهیزات (SBI)

$$SBI = \frac{\sum C_i \cdot \beta_5}{\sum C_i}$$

β_5 = ضریب اهمیت شاخص ساختمان و تجهیزات

تبصره - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می‌شود:

$$\overline{SBI} = \frac{\sum(SBI_i \cdot A_i)}{A}$$

A_i = زیربنای هر ساختمان/مجتمع/واحد

A = زیربنای کل ساختمان‌ها

۶- امتیاز شاخص آموزش و فرهنگسازی (TP)

$$TP = \frac{NT \cdot \beta \cdot P}{N \cdot A}$$

NT = تعداد نفر در کلاس * مدت زمان کلاس (نفر - ساعت آموزش دیده بر اساس گواهی های آموزشی صادر شده)

β = ضریب اهمیت شاخص آموزش و فرهنگسازی

N = تعداد کل کارکنان

توضیح - برای ارزیابی بیش از یک ساختمان/مجتمع/واحد، از الگوی (فرمول) زیر استفاده می شود:

$$\overline{TP} = \frac{\sum (TP_i + N_i)}{N}$$

Ni = تعداد کارکنان هر ساختمان

N = تعداد کل کارکنان

Copyrighted Office.ir